

13. 5. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Druhá změna parametrů nejen exekučních srážek ze mzdy pro rok 2022 - část 3.: Příklady výpočtů

Na jednoduchých názorných příkladech budeme ilustrovat (v r. 2022 dvojí) valorizaci nezabavitelných částek při exekučních srážkách ze mzdy a dalších parametrů srážek ze mzdy, tedy i celkového nezabavitelného minima, jakož i další postupy při provádění srážek ze mzdy v r. 2022. (Druhá aktuální změna parametrů srážek ze mzdy se odvíjí od valorizace životního minima s účinností od 1. 4. 2022, v zaměstnavatelské praxi se však uplatní až v květnu 2022.)

Musíme ovšem připomenout jistý problém resp. rozpory, které v oblasti srážek ze mzdy pro rok 2022 panují. V našem článku, pokud jde o konstrukci parametrů srážek ze mzdy v roce 2022, primárně zohledňujeme toliko dvě legislativní opatření, když počítáme s těmito změnami veličin rozhodujících pro parametry srážek ze mzdy:

- 1) se změnou příslušného normativu nákladů na bydlení k 1. 1. 2022, která byla provedena nařízením vlády č. [507/2021](#) Sb. a
- 2) se změnou životního minima od 1. 4. 2022 (dle nařízení vlády č. [75/2022](#) Sb.).

Obojí je určující pro stanovení (konstrukci, výši) nezabavitelných částek, jakož i částky, nad kterou se sráží bez omezení, jak bylo vše blíže rozebráno v [1. části](#). Nicméně s účinností od 28. ledna 2022 došlo k další změně příslušného normativu pro rok 2022, a to zákonem č. [17/2022](#) Sb. Částka navýšení měsíčních normativních nákladů na bydlení pro 1 osobu v bytě užívaném na základě nájemní (a podnájemní) smlouvy, a to toliko pro rok 2022, činí 1120 Kč. Příslušný normativ tak činí 1120 Kč + námi uváděných (a původně s účinností od 1. 1. 2022 stanovených) 6815 Kč, tedy celkem 7935 Kč! Této hodnotě pochopitelně odpovídají resp. by odpovídaly zcela jiné parametry srážek ze mzdy - vyšší nezabavitelné částky i vyšší hodnota částky, nad kterou se (po odečtení nezabavitelných částek od zbytku čisté mzdy) sráží bez omezení. A to již od 1. 1. 2022, stejně jako od 1. 4. 2022. Proto upozorníme i na možnost jiných výsledků při výpočtu srážek ze mzdy.

Jestliže zohledníme toliko jednu valorizaci příslušného normativu nákladů na bydlení, potom jsou určující tyto parametry pro srážky ze mzdy:

	od 1. 1. 2022 resp. od zúčtování příjmu za leden 2021 do 31. 3. 2022 resp. do zúčtování příjmu za březen 2022	od 1. 4. 2022 resp. od zúčtování příjmu za duben 2022
--	---	---

Nezabavitelná částka na vyživovanou osobu v Kč (1/3 nezabavitelné částky na povinného)	2668,75	2766,25
Částka, nad kterou se srazí zbytek čisté mzdy bez omezení (tzv. 100%ní částka výpočtové základny) čili hranice, nad kterou je mzda již plně zabavitelná, v Kč	21 350	22 130
Vypočtená maximální výše 1/3 zbytku čisté mzdy v Kč	7116	7376

Primárně tedy nezohledňujeme mimořádné a dočasné zvýšení normativu pro účely exekučních srážek ze mzdy resp. oddlužení při insolvenční, podobně jako některé soudy:

[Microsoft Word - Opatření IS 10 3 2022 HK.rtf \(justice.cz\)](#)

[ffff64ce-aa50-4350-abc5-dce40dd6984f \(justice.cz\)](#) .

Jestliže však případně zohledníme i druhou valorizaci příslušného normativu nákladů na bydlení, potom jsou určující tyto parametry pro srážky ze mzdy:

	od 1. 1. 2022 resp. od zúčtování příjmu za leden 2022 do 31. 3. 2022 resp. do zúčtování příjmu za březen 2022	od 1. 4. 2022 resp. od zúčtování příjmu za duben 2022
Nezabavitelná částka na vyživovanou osobu v Kč (1/3 nezabavitelné částky na povinného)	2948,75	3046,25
Částka, nad kterou se srazí zbytek čisté mzdy bez omezení (tzv. 100%ní částka výpočtové základny) čili hranice, nad kterou je mzda již plně zabavitelná, v Kč	23 590	24 370
Vypočtená maximální výše 1/3 zbytku čisté mzdy v Kč	7863	8123

Takto k věci přistupuje Ministerstvo spravedlnosti: [R003_metodika_vypoctu_splatek_od_220101.pdf \(justice.cz\).](#)

Další jednoduché modelové příklady exekučních srážek ze mzdy

1) Srážky nelze provést, neboť čistá mzda je nižší, než základní (celková) nezabavitelná částka:

Ženatý zaměstnanec se 4 nezaopatřenými dětmi pobírá čistou mzdu 20 000 Kč, z níž by měl splácet exekučně vymáhanou nepřednostní pohledávku. Nezabavitelná částka však činí na samotného povinného dlužníka, pokud jde o příjem za leden - březen 2022, 8006,25 Kč, a pokud jde o příjem od dubna 2022, tak 8298,75 Kč, k nimž se připočte 5 x nezabavitelná částka na vyživované osoby 2668,75 Kč (t.j. 13 343,25 Kč) resp. nově 5 x 2766,25 Kč (t.j. 13 831,25), tedy celkem základní nezabavitelná částka činí 21 350 Kč resp. nově 22 130 Kč, což je (samozejmě v obou případech a tím spíše nově po další valorizaci nezabavitelných částek) více, než činí mzda, z níž by měly být srážky prováděny.

Pakliže není možno srážky provést za uvedených podmínek a uvedené výše příjmu, snad nemusíme zdůrazňovat, že tím spíše je nelze provést, jestliže připustíme, že od 1. 1. 2022 (tedy prakticky od zúčtování příjmu za leden 2022) je nezabavitelná částka na povinného vyšší (s ohledem na další navýšení příslušného normativu nákladů na bydlení o částku 1120 Kč) a činí 8846,25 Kč a nezabavitelná částka na vyživovanou osobu 2948,75 Kč resp. od 1. 4. 2022 (tedy prakticky od zúčtování příjmu za duben 2022) nezabavitelná částka na povinného činí 9138,75 Kč a na vyživovanou osobu 3046,25 Kč.

2) Uspokojování nepřednostní pohledávky v situaci, kdy zbytek čisté mzdy po odečtení nezabavitelných částek je nižší, než částka, nad kterou se sráží bez omezení:

Příjem za leden až březen 2022

Ženatý zaměstnanec s 1 nezaopatřeným dítětem pobírá čistou mzdu 31 000 Kč, z níž v exekuci splácí nepřednostní dluh (tj. uspokojuje se nepřednostní pohledávka). Jeho nezabavitelná částka činí (v období od 1. 1. 2022 do 31. 3. 2022) 8006,25 Kč na samotného povinného dlužníka a 2 x částku na vyživované osoby 2668,75 Kč, tedy celkem 13 343,75 Kč, zaokrouhloeno na 13 344 Kč. Když se tyto nezabavitelné částky odečtou (celková nezabavitelná částka odečte) od jeho čisté mzdy, zbude z ní 17 656 Kč. Tato částka (17 656 Kč) se rozdělí na 3 třetiny po 5885 Kč a zbude 1 Kč. Dlužníkovi zůstanou dvě třetiny zbytku čisté mzdy (po odečtení nezabavitelných částek) čili 2 x 5885 Kč a celková nezabavitelná částka 13 344 Kč a 1 Kč zbytku čisté mzdy, takže celkem 25 115 Kč. Ve prospěch oprávněného věřitele bude sražena jedna třetina zbytku čisté mzdy 5885 Kč. *(Pakliže by však šlo o novou exekuci zahájenou po 31. 12. 2021, bylo by nutno zohlednit paušální náhradu nákladů plátce mzdy ve výši 50 Kč, takže by ve prospěch oprávněného věřitele by byla sražena jen částka 5835 Kč a 50 Kč by připadlo zaměstnavateli jako plátcí mzdy.)*^[1]

	od 1. 1. 2022 resp. od zúčtování příjmu za leden 2022 do 31. 3. 2022 resp. do zúčtování příjmu za březen 2022	od 1. 4. 2022 resp. od zúčtování příjmu za duben 2022
Nezabavitelná částka na povinného dlužníka	8 006,25 Kč	8 298,75 Kč
Nezabavitelná částka na manželku	2 668,75 Kč	2 766,25 Kč
Nezabavitelná částka na 1 dítě	2 668,75 Kč	2 766,25 Kč
Nezabavitelná částka celkem celkem	13 344 Kč	13 832 Kč

Příjem za duben 2022 a dále

Ženatý zaměstnanec s 1 nezaopatřeným dítětem pobírá **(i nadále v r. 2022, přinejmenším i za měsíc duben)** čistou mzdu 31 000 Kč, z níž v exekuci splácí nepřednostní dluh (tj. uspokojuje se nepřednostní pohledávka). Jeho nezabavitelná částka činí **(v období od 1. 4. 2022) 8298,75 Kč** na samotného povinného dlužníka a 2 x částku na vyživované osoby **2766,25 Kč**, tedy celkem **13 831,25 Kč**, zaokrouhлено na **13 832 Kč**. Když se tyto nezabavitelné částky odečtou (celková nezabavitelná částka odečte) od jeho čisté mzdy, zbude z ní 17 168 Kč. Tato částka (17 168 Kč) se rozdělí na 3 třetiny po 5722 Kč a zbydou 2 Kč. Dlužníkovi zůstanou dvě třetiny zbytku čisté mzdy (po odečtení nezabavitelných částek) čili 2 x 5722 Kč a celková nezabavitelná částka 13 832 Kč a 2 Kč zbytku čisté mzdy, takže celkem 25 278 Kč. Ve prospěch oprávněného věřitele bude sražena jedna třetina zbytku čisté mzdy 5722 Kč. *(Pakliže by však šlo o novou exekuci zahájenou po 31. 12. 2021, bylo by nutno zohlednit paušální náhradu nákladů plátce mzdy ve výši 50 Kč, takže by ve prospěch oprávněného věřitele by byla sražena jen částka 5672 Kč a 50 Kč by připadlo zaměstnavateli jako plátcí mzdy.)*

Pakliže však připustíme, že od 1. 1. 2022 (tedy prakticky od zúčtování příjmu za leden 2022) je nezabavitelná částka na povinného vyšší (s ohledem na další navýšení příslušného normativu nákladů na bydlení o částku 1120 Kč) a činí 8846,25 Kč a nezabavitelná částka na vyživovanou osobu 2948,75 Kč a částka zbytku čisté mzdy (po odečtení nezabavitelných částek), nad kterou se sráží bez omezení, činí 23 590 Kč, potom srážka bude činit 5 418 Kč a povinnému dlužníkovi zbudou 25 582 Kč.

A jestliže od 1. 4. 2022 (tedy prakticky od zúčtování příjmu za duben 2022) nezabavitelná částka na povinného činí 9138,75 Kč a na vyživovanou osobu 3046,25 Kč a částka zbytku čisté mzdy (po odečtení nezabavitelných částek), nad kterou se sráží bez omezení, činí 24 370 Kč,

potom srážka bude činit 5 256 Kč a povinnému dlužníkovi zbudou 25 744 Kč. (Spočítáno na kalkulačce Ministerstva spravedlnosti: [Výpočet srážek ze mzdy - Exekuce \(justice.cz\)](https://www.justice.cz)).

3) Uspokojování současně přednostní i nepřednostní pohledávky (s ohledem na jejich pořadí) [2] v situaci, kdy zbytek čisté mzdy po odečtení nezabavitelné částky je vyšší, než částka, nad kterou se sráží bez omezení:

Příjem za leden až březen 2022

Ženatý zaměstnanec s 1 nezaopatřeným dítětem pobírá čistou mzdu 31 000 Kč, z níž v exekuci splácí nepřednostní dluh (tj. uspokojuje se nepřednostní pohledávka). Jeho nezabavitelná částka činí (v období od 1. 1. 2022 do 31. 3. 2022) 8006,25 Kč na samotného povinného dlužníka a 2 x částku na vyživované osoby 2668,75 Kč, tedy celkem 13 343,75 Kč, zaokrouhlo na 13 344 Kč. Když se tyto nezabavitelné částky odečtou (celková nezabavitelná částka odečte) od jeho čisté mzdy, zbude z ní 17 656 Kč. Tato částka (17 656 Kč) se rozdělí na 3 třetiny po 5885 Kč a zbude 1 Kč. Dlužníkovi zůstanou dvě třetiny zbytku čisté mzdy (po odečtení nezabavitelných částek) čili 2 x 5885 Kč a celková nezabavitelná částka 13 344 Kč a 1 Kč zbytku čisté mzdy, takže celkem 25 115 Kč. Ve prospěch oprávněného věřitele bude sražena jedna třetina zbytku čisté mzdy 5885 Kč. (Pakliže by však šlo o novou exekuci zahájenou po 31. 12. 2021, bylo by nutno zohlednit paušální náhradu nákladů plátce mzdy ve výši 50 Kč, takže by ve prospěch oprávněného věřitele by byla sražena jen částka 5835 Kč a 50 Kč by připadlo zaměstnavateli jako plátcí mzdy.)

Nezabavitelné částky	od 1. 1. 2022 resp. od zúčtování příjmu za leden 2021 do 31. 3. 2022 resp. do zúčtování příjmu za březen 2022	od 1. 4. 2022 resp. od zúčtování příjmu za duben 2022
Nezabavitelná částka na povinného dlužníka	8 006,25 Kč	8 298,75 Kč
Nezabavitelná částka na manželku	2 668,75 Kč	2 766,25 Kč
Nezabavitelná částka na 2 děti	5 337,50 Kč	5 532,50 Kč
Nezabavitelná částka celkem	16 013 Kč	16 598 Kč

Příjem za duben 2022 a dále

Ženatý zaměstnanec se 2 nezaopatřenými dětmi pobírá (i v roce 2022, i za měsíc duben 2022) čistou mzdu 39 000 Kč, z níž v exekuci splácí přednostní i nepřednostní dluh (tj. uspokojuje se přednostní i nepřednostní pohledávka). Jeho nezabavitelná částka činí (v období od 1. 4. 2022) 8298,75 Kč na samotného povinného dlužníka a 3 x částku na vyživované osoby 2766,25 Kč, tedy celkem 16 597,50 Kč, zaokrouhlo na 16 598 Kč. Když se tyto nezabavitelné částky odečtou (celková nezabavitelná částka odečte) od jeho čisté mzdy, zbude z ní 22 402 Kč. Tato částka se rozdělí na 3 třetiny po 7376

Kč a zbytek (částku, která se již sráží bez omezení) 272 Kč. Dlužníkovi zůstane jedna třetina zbytku čisté mzdy 7376 Kč + 2 Kč a celková nezabavitelná částka 16 598 Kč čili celkem 23 976 Kč. Na uspokojení nepřednostní pohledávky případně jedna třetina zbytku čisté mzdy 7376 Kč a na uspokojení přednostní pohledávky případně rovněž jedna třetina zbytku čisté mzdy 7376 Kč a částka 272 Kč, tedy 7648 Kč. Oprávněným věřitelům tak případně 15 024 Kč. *(Pakliže by však šlo o novou exekuci zahájenou po 31. 12. 2021, bylo by nutno zohlednit paušální náhradu nákladů plátce mzdy ve výši 50 Kč, takže by ve prospěch oprávněného věřitele s nepřednostní pohledávkou by byla sražena jen částka 7326 Kč a zbývajících 50 Kč z první třetiny zbytku čisté mzdy by připadlo právě zaměstnavateli jako plátcí mzdy.)*

Pakliže však připustíme, že od 1. 1. 2022 (tedy prakticky od zúčtování příjmu za leden 2022) je nezabavitelná částka na povinného vyšší (s ohledem na navýšení příslušného normativu nákladů na bydlení o částku 1120 Kč) a činí 8846,25 Kč a nezabavitelná částka na vyživovanou osobu 2948,75 Kč a částka zbytku čisté mzdy (po odečtení nezabavitelných částek), nad kterou se sráží bez omezení, činí 23 590 Kč, potom srážky budou činit celkem 14 204 Kč a povinnému dlužníkovi zbude 24 796 Kč.

A jestliže od 1. 4. 2022 (tedy prakticky od zúčtování příjmu za duben 2022) nezabavitelná částka na povinného činí **9138,75 Kč a na vyživovanou osobu 3046,25 Kč a částka zbytku čisté mzdy (po odečtení nezabavitelných částek), nad kterou se sráží bez omezení, činí 24 370 Kč. potom srážka bude činit celkem 13 814 Kč a povinnému dlužníkovi zbudou 25 186 Kč. (Spočítáno na kalkulačce Ministerstva spravedlnosti: [Výpočet srážek ze mzdy - Exekuce \(justice.cz\)](https://www.justice.cz)).**

Účinnost již od 1. 4. 2022, ale praktické uplatnění až v květnu 2022

Plátce mzdy (zaměstnavatel) uplatní nově vypočtené nezabavitelné částky (a další uvedené nové parametry srážek ze mzdy) poprvé za výplatní období, do něhož připadne den, od něhož se tyto částky mění. Nové nezabavitelné částky vypočtené k 1. 4. 2022 na základě valorizace životního minima od 1. 4. 2022 ovlivňují (až) mzdu za měsíc duben 2022, zúčtovanou a vyplácenou v květnu 2022, zatímco mzda za měsíc březen 2021 vyplácená v dubnu 2022 bude (ještě) zúčtována podle dosavadních nezabavitelných částek.

Richard W. Fetter,

právník specializující se na pracovně-právní a související občansko-právní legislativu

[1] Nárok na paušální náhradu nákladů však vzniká plátcům mzdy pouze u nových výkonů rozhodnutí resp. exekucí, které byly zahájeny s účinností zákona č. [286/2021](#) Sb., který přinesl její právní úpravu, tedy 1. 1. 2022 a později! (Na řízení zahájená před 1. 1. 2022, v nichž přede dnem 1. 1. 2022 bylo vydáno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí se pravidla o paušální náhradě nákladů pro plátce mzdy, účinná od 1. 1. 2022, nepoužijí.)

[2] Pokud jde o exekuční srážky, pak se pořadí pohledávek ve smyslu ust. § 280 odst. 3 o. s. ř., kdy bylo plátcí mzdy doručeno nařízení výkonu rozhodnutí. Bylo-li mu doručeno téhož dne nařízení výkonu rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí; nestačí-li částka na ně připadající k jejich plnému uspokojení, uspokojí se poměrně.

Jsou-li srážky ze mzdy prováděny k vydobytí několika pohledávek, uspokojí se podle ust. § 280 odst. 1 o.s.ř. jednotlivé pohledávky z první třetiny zbytku čisté mzdy podle svého pořadí bez ohledu na to, zda jde o přednostní pohledávky nebo o pohledávky ostatní. Přednostní pohledávky mají totiž prioritní povahu jen ve druhé třetině. Jestliže ta k uspokojení nestačí, uspokojují se ještě z první třetiny, a to spolu s ostatními pohledávkami, avšak už jen podle svého pořadí.

Dochází-li ke srážkám z druhé třetiny zbytku čisté mzdy, uspokojí se z ní podle ust. § 280 odst. 2 o.s.ř. bez zřetele na pořadí nejprve pohledávky výživného a teprve pak podle pořadí ostatní přednostní pohledávky. Nepostačí-li částka sražená z druhé třetiny k uspokojení všech pohledávek výživného, uspokojí se nejprve běžné výživné všech oprávněných a pak teprve nedoplatky za dřívější dobu, a to podle poměru běžného výživného. Nebylo-li by však částkou sraženou z druhé třetiny kryto ani běžné výživné všech oprávněných, rozdělí se mezi ně částka sražená z druhé třetiny poměrně podle výše běžného výživného bez ohledu na výši nedoplatků.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)
- [Odstoupení od smlouvy v insolvenčním řízení](#)
- [Zřízení exekutorského zástavního práva – právní rámec, dopady a judikatura](#)
- [Novela nařízení o insolvenčním řízení nabyla účinnosti – jaké přinesla změny?](#)